

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”

RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI INOVAȚIONALĂ SECȚIA DE ȘTIINȚE UMANISTICE ȘI ARTE în a. 2016

Rector
Prorector pentru
activitatea științifică
Secretar științific:
Contabil șef:

NICOLAE CHICUȘ

IGOR RACU
NINA GARȘTEA
PAVEL HÎNCU

CHIȘINAU – 2016

"APROBAT".....

Prin Hotărârea C.S.Ș.D.T.

Nr. _____ din "31" *ianuarie* 2013

Președintele AȘM

Academician Gheorghe DUCA

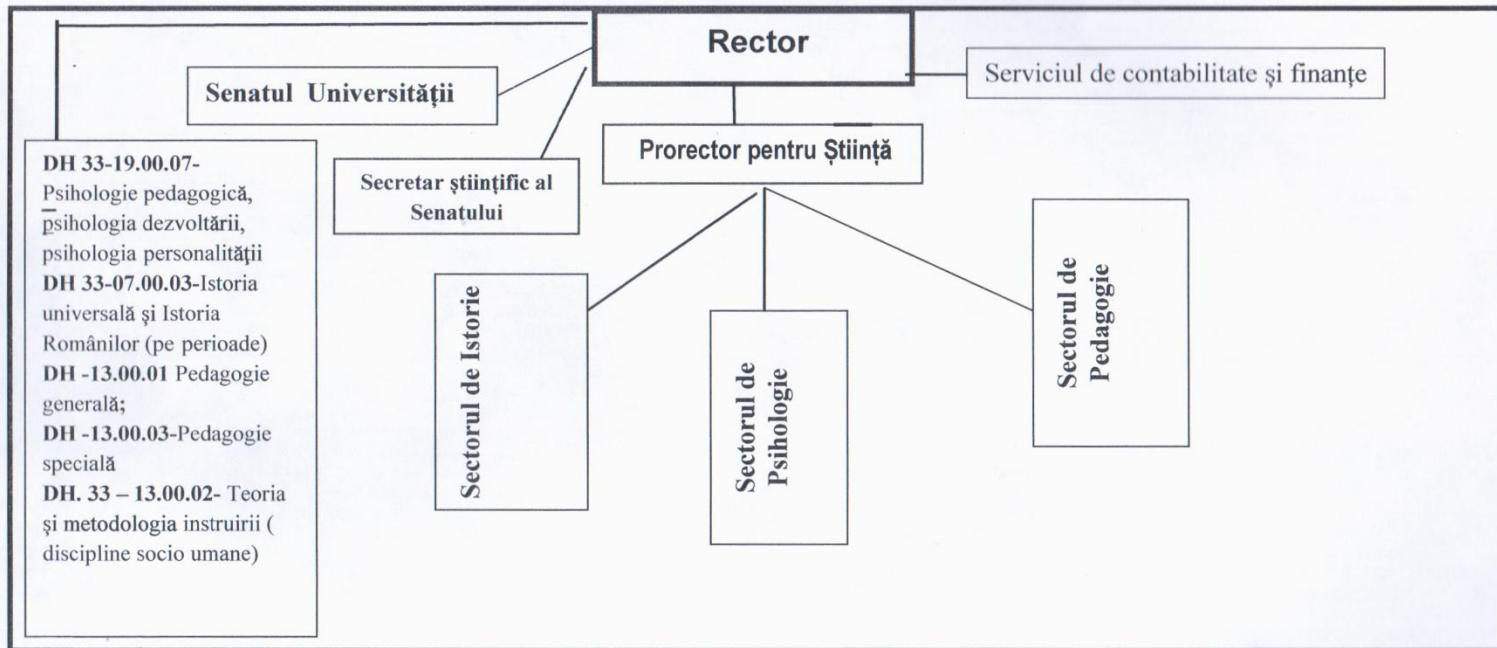

"APROBAT"

[Signature]

Rector, dr. Nicolae Chicuș

ORGANIGRAMA Universității Pedagogice de Stat "Ion Creangă" din Chișinău

Coordonat:

Prim-vicepreședinte al AȘM

Secretar științific general al AȘM

Coordonator secției Științe Sociale și Economice

Șef al Direcției Politici în sfera științei și inovării al CSSDT al AȘM

Șef al Direcției Politică economică și finanțe

[Signatures]
Y. Guceac
V. Moraru
B. Boian

acad. Ion Tighineanu

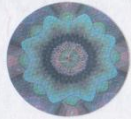
m.c. Ion Guceac

dr. hab. Victor Moraru

dr. Nicolae Stratan *[Signature]*

Vitalie Boian

➤ 9 noiembrie, 2011 Universitatea a fost reacreditată cu calificativul:
Organizație competitivă pe plan internațional – categoria B (71,6%).

CERTIFICAT

DE ACREDITARE ȘTIINȚIFICĂ

Seria **P** Nr. **048**

**Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
din Chișinău**

Sediul: MD 2069, str. I. Creangă, 1, mun. Chișinău,
numărul de înregistrare la Camera Înregistrării
de Stat - 1007600035769 din 01.06.2007

*este acreditat(-ă) în calitate de organizație
din sfera științei și inovării cu toate drepturile aferente
pentru a realiza activități de cercetare, inovare
și transfer tehnologic la profilul (profilurile) de cercetare:*

- **Patrimoniul istoric și cultural în context european (aprecierea performanței - bine);**
- **Psihologia personalității, dezvoltării și educației (aprecierea performanței - bine);**
- **Științe ale educației și formarea cadrelor didactice (aprecierea performanței - bine).**

Calificativul acordat Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”
din Chișinău

**Organizație competitivă pe plan internațional
(categoria B)**

În baza Hotărârii Comisiei de acreditare a organizațiilor din sfera științei
și inovării a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare
nr. AC-7/2 din 9 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al
Republicii Moldova nr. 206-215 (4002-4011) din 2 decembrie 2011, art.1831.

**Eliberat la 22 decembrie 2011, nr. 82
Valabil până la 9 noiembrie 2016**

Președinte al CNAA

Valeriu CANTER,
academician

Secretar științific al CNAA

Gheorghe GLADCHI,
profesor universitar

DIRECȚIA Strategică prioritară 16.06

Patrimoniul național și dezvoltarea societății

15.817.06.16 F „Politică și societate în Țara Moldovei și Basarabia în context european”.

ECHIPA:

- × **Dr. Chicu Silvia**, *director* proiect, cercetător științific
- × **Dr. Chicuș Nicolae**, cercetător științific
- × **Dr. Ciubotaru Nicolae**, cercetător științific
- × **Dr. Argint-Căldare Lucia**, cercetător științific
- × **Melinti Veronica**, cercetător științific
- × **Bolduma Viorel**, cercetător științific

15.817.06.17 F „Patrimoniul cultural național și universal în sistemul educațional”.

ECHIPA:

Ursu Valentina, Director proiect, Dr. în istorie

Cozma Valeria, Dr. în istorie

Lisnic Angela, Dr. în istorie

Burlacu Valentin, Dr. în istorie

Enachi Valentina, Dr. în istorie

Samoilenco Valentina, Lector universitar

Rudei- Zagoreț Cristina, Master în științe umanistice, drd.

Hohlov Ana, Laborant superior

ÎN ANUL 2016

- ✘ În cadrul celor 2 proiecte instituționale activează **12 cercetători științifici per 6 unități**. Personalul științific este constituit din
  - ✘ **8 doctori în științe**
  - ✘ **4 fără grad.**
  - ✘ **cercetători științifici până la 35 ani - 1**

POTENȚIAL UMAN

	2015	2016
Unități	6	6
Cercetători	14	12
Dr. habilitați	0	0
Doctori	9	8
Fără grad	5	4
Până la 35	2	1

Cercetările au fost efectuate în cadrul Profilului științific (acreditat în noiembrie, 2011) de Consiliul Național de Acreditare și Atestare - UPS ” Ion Creangă” – organizație competitivă pe plan internațional (categoria B):

***I. Patrimoniul istoric și cultural în context european
(în continuare Istorie).***

Profilul Istorie

(2 proiecte instituționale, 6 unități)

În cadrul proiectului „Politică și societate în Țara Moldovei și Basarabia în context european” coordonat de **dr., conf. univ. Chicu Silvia** pentru anul 2016 au fost propuse următoarele

obiective:

- Analiza factorilor politici, sociali, confesionali care au determinat evoluția societății din Țara Moldovei și Basarabia în perioada sec. XV-XIX;
- Determinarea impactului politicii confesionale a domnilor Țării Moldovei asupra consolidării puterii centrale;
- Stabilirea rolului elitei intelectuale în Basarabia în sec. al XIX-lea;
- Evaluarea transformărilor produse în structura demografică în Basarabia în sec. al XIX-lea;
- Elucidarea contextului intern și extern al evoluției politicii administrative locale a Basarabiei în secolul al XIX-lea.

REZULTATE

Au fost examinate aspecte istorico-demografice și genealogice, fiind valorificate surse inedite din fondurile Arhivei Naționale a Republicii Moldova la problema de cercetare;

➤ **a fost studiat** un aspect din istoria femeii – văduvia; **a fost analizat** conceptul văduvie, precum și implicațiile sociale, economice, demografice, matrimoniale ale femeii văduve;

➤ **a fost identificat** statutul de văduvă pentru toate categoriile sociale: boierime, țărănime, preoțime;

➤ **au fost analizate** componentele politicii confesionale externe a Țării Moldovei în perioada domniei lui Vasile Lupu;

➤ **a fost stabilită** importanța susținerii de către Țara Moldovei a Bisericii Ortodoxe din Transilvania, Orientul Apropiat și Regatul Polon;

- **au fost identificate** cauzele conservării elementelor de autonomie administrativă lărgită în Polonia și Finlanda și limitarea autonomiei administrative în Basarabia;
- **au fost analizate** trăsăturile generale și evidențiate aspectele particulare ale organizării administrației urbane ale provinciilor din partea europeană anexate la Imperiul rus la începutul secolului XIX Finlanda, Polonia și Basarabia.
- **au fost analizate** relațiile spirituale, culturale, economice, de sprijin reciproc ale Țării Moldovei cu centrele ortodoxe din străinătate în perioada 1627-1629
- a fost analizată contribuția reprezentanților Liceului nr.1 de fete a Zemstvei din Basarabia la activitatea și promovarea Bibliotecii Publice din orașul Chișinău la sfârșitul secolului al XIX-lea începutul secolului al XX-lea.

În cadrul proiectului **Patrimoniul cultural național și universal în sistemul educațional**, coordonat de dr., conf. univ. **Valentina Ursu** pentru anul 2016 au fost propuse următoarele *obiective*:

- Colectarea informației științifice și a materialului documentar cu privire la valorificarea patrimoniului național și universal în învățământul liceal
- Angajarea în inițiative privind valorificarea moștenirii culturale în învățământul liceal și universitar din Republica Moldova
- Studierea problemei prezentării patrimoniului în manualele de Istorie, Educație civică pentru liceu, precum și Curriculum-ul la disciplinele opționale *Educație interculturală; Istorie, obiceiuri, cultură și tradiții ale popoarele rus, ucrainean, găgăuz, bulgar; Istorie și cultură locală*

REZULTATE:

A fost elaborat și aplicat chestionarul «Eu și cultura națională și universală» la treapta învățământului liceal (277 de elevi) în mai multe licee din Chișinău, r-le Briceni, Soroca, Strășeni, Dubăsari, or. Cricova, etc.;

- **S-a constatat** că spre deosebire de elevii de la treapta gimnazială liceenii se informează din variate surse pentru a completa cunoștințele din domeniul culturii. Ei au enumerat mai multe personalități din domeniul muzicii, literaturii, teatrului, cinematografilei, artelor plastice, atât din cultura românească, cât și din cultura universală.
- **A fost stabilit** că elevii apreciază valoarea artistică și istorică a mai multor monumente de arhitectură din localitățile lor de baștină. Totodată, este îngrijorător faptul că mulți elevi află informații noi doar din surse informaționale, citind puțin.
- **a fost argumentată** importanța studierii mai ample în învățământul liceal a patrimoniul național și universal.

- **au fost studiate** conținutul și modul de expunere a temelor dedicate patrimoniului cultural în manualele de Istorie, Educație civică pentru cl. a X-a – a XII-a.
- **sugestii au fost formulate** în adresa autorilor de manuale, privind sporirea volumului materialelor cu conținut cultural, includerea în manuale și ghiduri a capodoperelor culturii artistice din spațiul Republicii Moldova, respectarea particularităților de vârstă a elevilor în expunerea informațiilor.
- **recomandări au fost formulate** și în adresa Ministerului Educației cu referire la actualizarea Curriculumul-ului la disciplinele școlare de bază, în vederea sporirii numărului de teme din domeniul studierii și protecției patrimoniului cultural și natural, aprobării noilor discipline opționale, ca de ex. "*Educația pentru Patrimoniu*", publicării mai multor culegeri de studii și creșterii în ajutor profesorilor.
- **au fost expuse idei și propuneri** cu privire la consolidarea colaborării școlii cu familia, instituțiile muzeale, centrele de cultură, administrația publică locală în organizarea și desfășurarea mai multor acțiuni culturale pentru elevi cu scopul valorificării tradițiilor populare ale localităților, păstrării obiectelor patrimoniului material și imaterial, consolidării relațiilor cu alte instituții de stat și nonguvernamentale preocupate de protecția moștenirii culturale.

Sectorul Istorie în anul 2016 a organizat conferința științifică națională, 22-23 aprilie:
„Cercetarea patrimoniului în sistemul învățământului liceal”

Participanții la conferință au activat în 2 ateliere:

- 1. Prezentarea patrimoniului cultural național și universal în Curriculum și manualele școlare;*
- 2. Cercetarea patrimoniului cultural și natural în învățământul preuniversitar.*

Sectorul ISTORIE

2015

2016

Culegeri tematice	1	1
Articole în reviste internaționale	1	
Capitole în manuale	0	2
Teze comun. internaționale	2	0
Articole în reviste categoria C/B	2/1	2/0
Articole în alte reviste/enciclopedie		1/1
Articole în culegeri p/e hotare	1	0
Articole în culegeri naționale	10	19
Rezumate internaționale/ articole popularizare		2/2
Total publicații	18	30

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ” DIN CHIȘINĂU

Proiectul instituțional
„Patrimoniul cultural național și universal în sistemul educațional”

**CERCETAREA ȘI VALORIFICAREA
PATRIMONIULUI
NAȚIONAL ȘI UNIVERSAL
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

CULEGERE DE STUDII

Chișinău 2016

**Probleme ale Științelor
Socioumanistice și Modernizării
Învățământului**

*Materialele Conferinței științifice anuale a profesorilor
și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”*

Volumul I

Valentin Burlacu

ISTORIA CONTEMPORANĂ A ROMÂNILOR

Partea I
(1918-1940)
Vol. II

Chișinău
2016

VALENTIN BURLACU

Curs universitar la

ISTORIA CONTEMPORANĂ a ROMÂNILOR

1918-1940

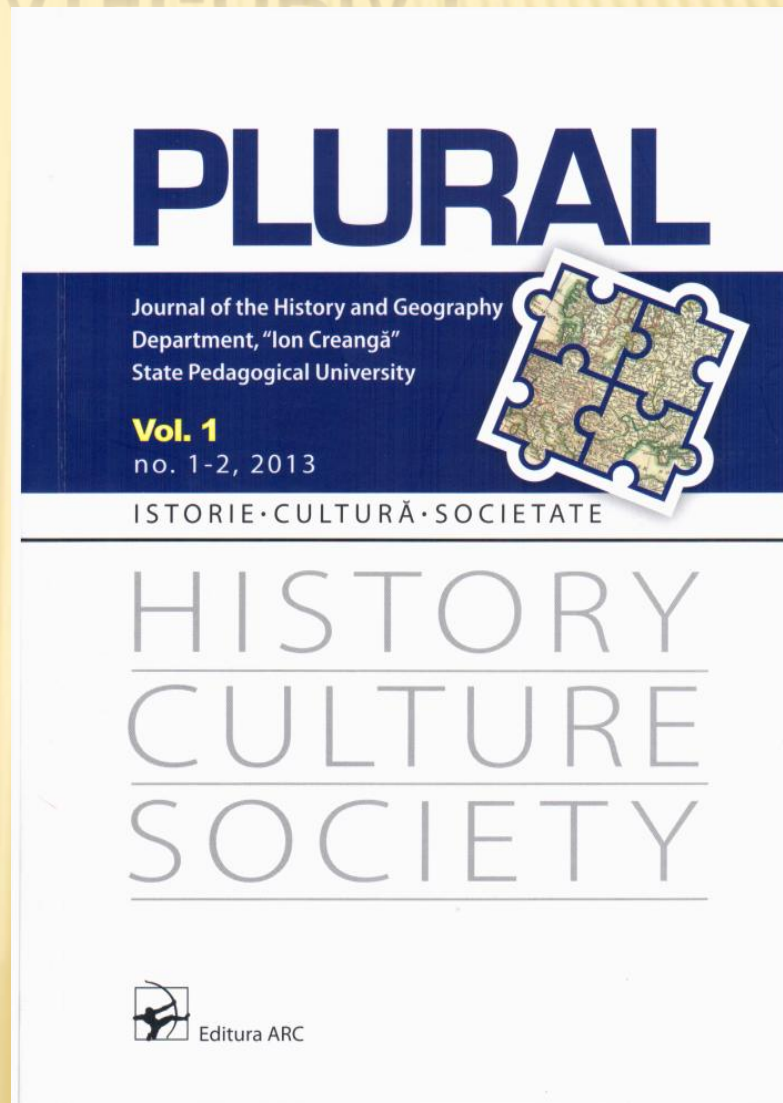
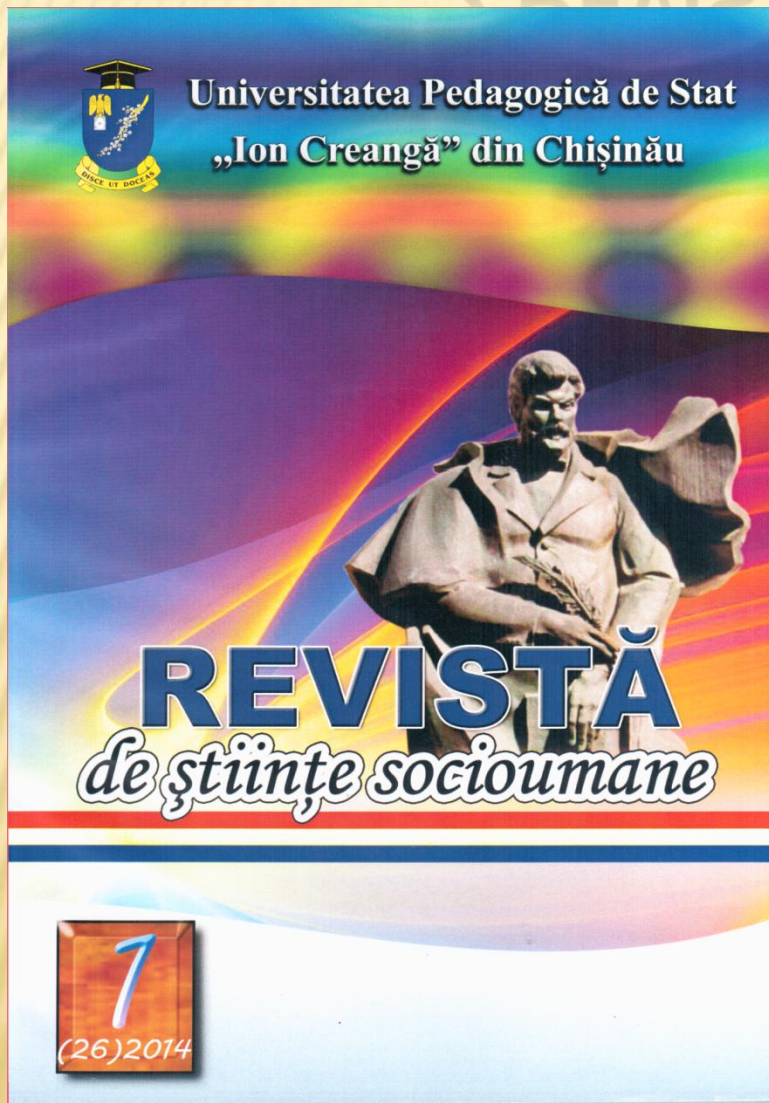
Vol. I

BULGARIA

CHIȘINĂU
2016

2 REVISTE CATEGORIA C

Pregătirea cadrelor științifice

➤ ***În Universitate își fac studiile 186 doctoranzi și 4 post-doctoranzi la 7 specialități științifice***

➤ ***La profilul Istorie 6 doctoranzi beneficiază de conducerea științifică, realizată de cercetători încadrați în Proiectele instituționale.***

➤ ***Doctoratul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău s-a inclus în diverse proiecte, fiind membru al Școlii Doctorale Europene în Științe Sociale pentru Europa Centrală și Orientală.***

➤ ***La moment avem 1 bursier internațional + 5 prin ERASMUS+***

➤ ***În cadrul Universității la acest profil activează 1 Seminar Științific de profil și 1 Consiliu Științific Specializat: 611.02 – 611.03 Istoria Românilor(pe perioade) - Istoria universală (pe perioade);***

➤ ***În 2016 a fost susținută o teză de dr.***

European Commission
TEMPUS

Relații științifice internaționale

În a. **2016** a fost continuată activitatea de colaborare internațională cu instituții de profil de peste hotare (România, Norvegia, Suedia, Italia, Portugalia, Ucraina, Franța, Bulgaria, Spania, Federația Rusă, Germania, Belarus, Kazahstan, Estonia ș.a.).

Acorduri externe: 86

Acorduri interne: 40

DEPLASĂRI PESTE HOTARE: (DIN MIJLOACE EXTRABUGETARE)

ÎN CADRUL TEMELOR INSTITUȚIONALE AU FOST
EFECTUATE: 3 DEPLASĂRI PESTE HOTARE
(ROMÂNIA, UCRAINA, FRANȚA)

VIZITE ALE SAVANȚILOR LA NOI: 2

Diseminarea informației

- **5** Emisiuni TV
- Cursurile de instruire continuă la UPSC și IȘE
- **22** cursuri ținute la ciclul I și II
- **19** participări la manifestări științifice naționale/internaționale ș.a.
- Conducerea și consultarea studenților în procesul de elaborare a tezelor de cercetare care se încadrează la tematica proiectului – **19 teze de licență, 11 teze de master.**

Coeficient productivitate pe sectorul Istorie:

$$2016 - 30/6 = 5;$$

$$2015 - 18/6 = 3$$

Numărul de publicații/100000 lei=

$$30/1,83 = 16,39$$

**ALOCAȚII FINANCIARE
PENTRU Anul 2016**

SECȚIA ȘTIINȚE UMANISTE ȘI ARTE

bugetul de stat - **Plan: 229,9** mii lei

Restanțe: 46,86 mii lei

Realizat: 183,04 mii

Cofinanțare

95,6 mii lei

Total realizat **278,64** mii lei

Cel mai valoros rezultat 2016

Reacreditarea de CNAA a Profilului științific:
Patrimoniul istoric și cultural în context european:
Calificativ BINE (413 puncte – 68,8%) și per total
Categoria B. Instituție competitivă pe plan
internațional (ședința CNAA 02.02.2017)

PROPUNERI, PERSPECTIVE

1. Invitarea cercetătorilor de valoare incontestabilă din străinătate pentru a fi implicați în procesul de realizare a proiectelor de cercetare și implementare a bunelor practici
2. Subvenționarea activităților editoriale și a conferințelor științifice din mijloacele Universității
3. Implicarea studenților, masteranzilor și doctoranzilor în proiecte internaționale de mobilitate și cercetare (Erasmus +, etc.) ș.a.
4. Atenție deosebită:
  - a) Performanță și vizibilitate la nivel internațional: publicații; impactul internațional; apreciere internațională
  - b) Contribuție științifică și recunoaștere națională: impact și relevanță științifică; apreciere națională și antrenare în activități conexe cercetării
  - c) Relevanță economică

Vă mulțumim pentru atenția acordată!

**Prorector p/u știință, dr. habilitat,
prof.univ. Igor Racu**